

Posamezna šte. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih — Naročnina znaša: v Ljubljani mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; v Trstu celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50. Za inozemstvo celoletno K 25.—, polletno K 13.—, četrtletno K 6.50. Za poštno prelobo K 1.—. Telefon številka 118.

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petletna 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Ozrimo se nazaj in pogledimo naprej!

Boj za nami, boj pred nami! Tako je bilo preteklo leto, tako je bilo stotletje in tako bo sedanje leto, ki danes stopamo vanj in tudi naslednja leta, decenije...

Ves slovanski jug je veliko boljše, na katerem se bojujemo mi, katerih zemlja je to, z našimi požrešnimi sosedmi, ki bi nas radi oropali naše domovine, naše rodne grude, odvzeli nam naš jezik in vsa druga narodna obilježja ter napravili iz nas janičarje.

Naval je naravnost silen, pritisk težak in posebno v poslednjih dveh letih so uprizorili naši sovražniki proti nam tako divjo gonjo in so se posluževali pri tem tako nepoštenih, nizkotnih sredstev, da se bodo spominjali tega še pozni rodovi.

V preteklem letu se je gibal skoraj vsa službena politika dvojne monarhije v znamenju preganjanja Jugoslovancev. To je posledica aneksije Bosne in Hercegovine, ki so jo avstro-ogrski Slovani iz neumljivih razlogov s takim veseljem pozdravili kot pridobitev za sebe! Nemčija je pri tej priliki prihitela monarhiji na pomoč proti majhni, ali pogumni jugoslovanski Srbiji in kot plačilo za to pomoč je dobila toliko vpliv na notranje razmere v monarhiji, da se danes v Avstriji faktično vlada iz Berlina, kar meče zelo čudno luč na neodvisnost in državno samostalnost dvojne monarhije.

Nam bi končno bilo popolnoma vseeno v kakih odnosih živi monarhija s sosednjimi državami, ali je od njih popolnoma neodvisna ali ne, ker ako je to vseeno merodajnim činitelem na Dunaju, ne vemo zakaj bi nam ne bilo vseeno, ali mi trpimo pod to odvisnost od Berlina, ki vporablja svoj vpliv na čisto notranje razmere v Avstriji proti nam, ki moramo predrago plačevati "pomoč", ki jo je vkazala Nemčija Avstro-Ogrski povodom aneksijske krize.

No, pa aneksija se ni izvršila v preteklem letu, od katerega smo se včeraj poslovili in v katerem se nam je storilo toliko krivic, da bi se o njih lahko napisala debela knjiga.

Spomnimo se samo nepotrpite Ivana Hribarja za ljubljanskega župana in argumentov, ki so se jih posluževali vladni listi, ko so branili ta Schwarzov čin. To je bil tak udarec za Slovence, da si težje zamisliti ne moremo, ker vlada se je postavila pri tem na stališče, da je ljubljanski župan navaden okrajni glavar in ker smo Slovenci na ta udarec odgovorili skoraj z grobnim molkom, smo dali vladi pravico, da tudi drugič ne potrdi izvolitev za ljubljanskega župana moža, ki noče biti navadni okrajni glavar, s katerim vlada razpolaga po svoji volji.

Predsednik deželnega sodišča v Ljubljani je postal zagrižen Nemec, vlada nam zabranjuje postaviti spo-

menik septembrskega žrtvama, v uradih se omejuje raba slovensčine in ravno sedaj, povodom ljudskega štetja, se kar na veliko fabricirajo iz Slovencev Nemci, pravo število Slovencev se umetno zmanjšuje na papirju ni na podlagi teh števil se nam bo delila pravica — v kolikor se Slovincem v naši ljubi Avstriji sploh deli pravica.

In v drugih jugoslovanskih deželah — izvzemši slobodne tri naše kraljevine Srbijo, Bolgarijo in Črno Goro — je enako. Na Hrvatskem vlada ban Tomašić kot zvest izvrševalec vseh naredb ogrske vlade in hrvatsko-srbske koalicijske vođe ubupni boj za narodne pravice. V Bosni in Hercegovini vladajo tujci — Nemci in Madžari — domače prebivalstvo propada gospodarsko, a v najrodovitnejših krajih se naseljujejo z vladno pomočjo in z njenim posredovanjem Nemci selo iz Pruskega!

V enako slabem položaju se nahajajo naši bratje na Turškem, ki so jih staroturki preganjali radi vere a mladoturki jih hočejo s pomočjo šol poturčiti, kakor hočejo Nemci nas s pomočjo šol ponemčiti.

Vsa naša domovina, ves slovanski jug, je boljše in mi se nahajamo v defenzivi. Na mnogih krajih so sovražniki že predrla naše vrste in pušajo naše domove, naša polja, a najtežji je pritisk ravno na Slovence, ki smo nekaka predstraža slovanskega juga, ki mu ne preti več tolika nevarnost od vzhoda, kolikor od severozapada. Stisnjeni od dveh močnih sovražnih narodov od severa in zapada Slovenci komaj dihamo in naši sovražniki nam prerokujejo že skorajšnji pogin — — —

Ali mine bomo poginili. ker poginili ne bomo! Mi hočemo živeti in obvarovati našo zemljo našim potomcem in upamo, da dočakamo boljšo bodočnost, kot nam je bila preteklost in kot je sedanjost, ker zapujemo v moč duševno vjedinjenega slovanskega juga!

Audaces fortuna adjuvat! Fronti proti sovražniku, pogum v srca in — nikogar se ne bojmo!

Utisi iz Vasičevega procesa.

(Iziven dopis "Jutra".)

Belgrad, 30. decembra.

Nesramna gonja, ki jo je vršilo avstrijsko uradno časopisje na Dunaju in v Pešti, v svojih centralah in provincijah pred Vasičevim procesom je najboljši dokaz, kako to časopisje malo ceni svetinje svobode in neodvisnosti sodišča.

Ni čudno, da se sedaj spominjamo sodišč v Zagrebu, na Dunaju,

v Pragi in tudi v Ljubljani ob takih in podobnih procesih.

Najboljši utis, ki ga je dobil vsak objektivni opazovalec pri Vasičevem procesu je ta, da je bilo sodišče popolnoma svobodno in neodvisno od vsakih vplivov.

Temu sta se čudila na prvem mestu tudi prvi glasnik resnice in svobodne vesti prof. Masaryk in slavni pravnik dr. Hinkov.

Prosto od vsakega ogorčenja, ki bi ga moral čutiti vsak nacionalno čuteči človek ko bi odkrival ono strašno zaroto tuje velesile proti samostojnosti njegove lastne svobodne domovine in celega srb. naroda, — v veliki večini tudi hrvatskega naroda — je belgajsko sodišče vodilo Vasičev proces tako mirno in hladno s tako obzirnostjo napram monarhiji! Iz teh ozirov je bil celo proces tajen, kar je v smislu srbskega zakona, ki govori v takih slučajih za tajnost, ko se gre za državne interese. Kaj pravi proti temu kultura one države, v kateri se je pri škandaloznem zagrebškem procesu vlačilo med obravnavo v sodišče ime srbskega kralja in so si sodniki in razni frankovci dovoljevali svoje dovpije na račun sosedne države.

Ta utis svobode in neodvisnosti sodišča se je kazal v celnem procesu in je jamčil za to, da bo sodba objektivna, prava in pravična. In res je iz izpovedb samega Vasiča izšlo sodišče samo one fakte, ki so jih potrdile priče, ki so bile zaprisežene. Pravna podlaga obsodbe je ta, kar je priznal Vasič in kar so potrdile priče, da je namreč sodeloval kot sotrudnik pri ponarečevanju napačnih dokumentov, v tuji službi. Kot najvažnejši dokaz, da je bil on sotrudnik, Sveto-hovski pa pravi falsifikator, je fatalni telegram, ki ga je Sveto-hovski poslal na predsednika "Slovenskega Juga", prof. Markoviča, in ki se nahaja med priloženimi dokumenti, ki jih je Vasič izročil sodišču. Da bi telegram izgledal kot original, je Sveto-hovski udaril nanj tudi srbski pečat. Rokopis je popolnoma podoben neki adresi, ki jo je pisal Sveto-hovski na neki koverti, ko ga je neki trgovec prosil naj mu napiše naslov, ker ne zna dobro latinico. Naslov se glasi na fabriko "Franca in sinovi Kopija ta telegram ne more biti, ker je na njem štam-pilja in strokovnjaki so priznali indentičnost rokopa. Ako postavimo slučaj, da je imel Vasič ključ od pisarne Sveto-hovskega, da je šef na železnici potrdil skupni odhod Vasiča in Sveto-hovskega v Zemuno, je vse jasno: Sveto-hovski je narekoval, Vasič korigiral in prepisoval in — psihološko je razumljivo — Forgach je vodil kontrolo, kakor pravi Vasič. Obsodba ima pravno, logično in psihološko podlago. Po sodbi je bil proces završen.

Ako bo imel proces še nadaljne posledice, bo pokazala kmalu bodočnost, ker v tem procesu ni bil obsojen en sam vohun Vasič, ampak je

on le v ozadju. Bolj kot on so obsojeni oni, ki so ga porabili za svoje orodje.

In ta politična stran tega procesa je za nas važna in odločujoča. V tem procesu so se povdarjali posebno oni "dokumenti", ki jih je fabriciralo avstro-ogrsko poslaništvo v Belgradu, da je moglo provzročiti v Zagrebu veleizdajalski proces proti nedolžnim državljanom lastne države srbskega in hrvatskega imena. Na podlagi teh dokumentov, ki jih je delala do dna duše izprijena banda, je bilo treba, da so postavljali v Zagrebu vešala, za "srbske veleizdajalce", na Dunaju za srbsko-hrvatsko koalicijsko in v Sarajevu za srbsko in muslimansko narodno organizacijo.

In koliko bi bilo padlo nedolžnih žrtv na celnem slovanskem avstrijskem jugu — brez sodišča in brez zaslišavanja — da se ni aneksijska kriza samo po dobrem slučaju mirno rešila. Res strašen plan, ki ga morejo zasnovati in izvesti — na podlagi lažljivih dokumentov — le peklenške duše take diplomacije, kakor je ta, ki je bila sojena in obsojena v Vasičevem procesu. Take tragedije proti lastnim državljanom ne dela vsaka država. Tem hušje pa obsojuje celo tako postopanje dejstvo, da je pri tem prizadeta tudi vojska, stotnika Sveto-hovski in Cvitaš in cela vojna komanda v Zagrebu. Ali je vojska za take igre?

Velika je zasluga prof. Masaryka, da je razkrinjal vse te nakane. Belgajsko sodišče je dalo falsifikatorjem na čelo pečat, ki jim gre. Žrtve so rešene. Z Vasičem so v okovih tudi drugi. To spoznanje je tem prijetnejše, ker je mala Srbija s pomočjo velikega češkega moža Masaryka, moralno zmaga. Nauk iz procesa dobljen, bo koristil Srbiji zelo mnogo. Sicer pa: kdor se zadnji smeje...

Slovanski jug.

Ban Tomašić in Srbi. Kakor nam poročajo iz Zagreba, se je hotel Tomašić pred svojim odhodom v Italijo prikupiti Srbom na Hrvatskem in sicer s tem, da je dovolil zopet praznovanje prvega srbskega učitelja in prosvetitelja sv. Save, ki so ga Turki v 12. stoletju živega sežgali na hribu Vračarju v Belgradu, a srbska cerkev je proglasila za svetnika. Dan sv. Save se praznuje po vsem srbskem svetu posebno svečano, ali na Hrvatskem je ban Rauch zabranil to praznovanje narodnega prosvetitelja. Bivši ban Rauch je zabranil tudi srbskim katehetom na deželnih šolah podpisovati šolska spričevala v cirilici, sedaj je pa ban Tomašić tudi to Rauchovo naredbo sistiral. Ban Tomašić se hoče s tem zahvaliti onim nekočim Srbom, ki so v saboru glasovali za dr. Neumannja za saborskega predsednika, a hotel bi s tem, seveda, vplivati tudi na razpoloženje onih srbskih poslancev, ki so v koalicijski in ki so edini res-

Zakaj se mož tako čudi?

Pričakoval je smrt "Jutra", pa je dočkal njegovo — povečanje...

nični zastopniki srbskega naroda na Hrvatskem. Ali ti se v svojem organu "Srbobranu" Tomašiću posmehujejo in pravijo, da se borba srbskega naroda ne da vdušiti z raznimi majhnimi koncesijami; oni zahtevajo, da se srbsko vprašanje reši z zakonom in ne z naredbami, ki so v veljavi samo toliko časa, dokler vlada ban, ki jih je izdal. Čemu so trpele tolike žrtve v ječah, ako bi se srbski narod zadovoljil s položajem pred Rauchom? — vpraša "Srbobran". Samostalne Srbe podpira v njihovem odločnem boju s Tomašićem in njegovo vlado nehoti tudi sicer maloštevilna in brezpomembna Tomičeva srbska radikalna stranka, "Zastava", glavni organ radikalcev napada ostro radikalnega poslanca dr. A. Iviča, ki je tudi glasoval za Tomašičevega predsedniškega kandidata. Radi tega izjavlja dr. Ivič v zagrebških listih, da izstopa iz radikalne stranke, ta ga pa poziva, da naj odloži tudi mandat, ki ga je dobil kot njen kandidat, kar bi edino bilo pravilno. Tako se nahaja celi srbski narod na Hrvatskem v boju z Tomašičevo vlado, proti kateri sta obe srbski stranki na Hrvatskem in Tomašić ni dosegel s tem, da je preklical dve protisrbski Rauchovi naredbi zaželjenega cilja.

Srbsko-hrvatska koalicijska med ljudstvom. V času, ko se je ban Tomašić združil v saboru z najraznovrstnejšimi elementi, da celo s frankovci, katere je svoječasno sam imenoval "pokvarjeni elementi", da tako proderse s svojim kandidatom pri volitvi za saborskega predsednika, kar se je tudi zgodilo, je doživela koalicijska med ljudstvom sijajne zmage. Zadnje dni so se namreč vršile občinske volitve v Osijeku, Koprivnici in Brodu in dopolnile volitve v Zagrebu. V Osijeku je koalicijska zmaga v vseh treh razredih. Lista saborskega predsednika dr. Neumannja je popolnoma pro-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[201]

Nekaj hipov je Maga gledala Ragastensa s svojimi mrklimi očmi, nato pa, z mirom, ki je pretresel mladega moža do dna duše, je odgovorila:

"Moja hči je!..."

"Vaša hči?" je vzkliknil vitez v strmeči grozi.

"Da, moja hči!... Vam se zdi nečutenost, da govorim mati o svoji hčeri, kakor sem pravkar jaz govorila o Lukreciji! Zares, strašna mati sem morala biti, da sem rodila dvojce bičev božjih, kakršna sta Cezar in Lukrecija!..."

Maga je skrla obraz v obvede dlani, in kruto intenje jo je popadalo za grlo. V njenem glasu je bila tako grozna bridkost, obup te uboge ženske je bil tako globok in brezmejen, da je Ragastens, ves pretresen od sočutja, za trenotek pozabil svoje lastno gorje.

"Vi ste dober človek," je dejala Maga, ko ji je odleglo; pomilujete me... "Prav sem vas sodila..." Vstala je, kakor da se hoče umakniti v čimnato, katero ji je bil dal ribič na razpolago.

"Za svojo zaročenko," je dejala, "se ne bojte smrti... Saj vam pravim, da smrt ni maščevanje v očeh Lukrecije Borgia..."

"Česa naj se torej bojim?" je vprašal vitez zamolklo.

"Lukrecija je pisala Cezarju... In Cezar je ob tej uri nemara že na poti proti Capreri..."

Maga se je odstranila. Ragastens, kakor okamenel od groze, je omahoval in jecjal s tesnobo, izpod katere se je porajala čimdalje hušja besnost — jecjal ime, ki mu ga je bila Maga zaklala kot temno prorokbo:

"Cezar!..."

LXV.

Pomirjeni Borgia.

Nekaj dni je bilo preteklo po prihodu abata Angela v caprski grad. Lukrecija je z mrzlično nestrpnostjo čakala, da pride Cezar, ki mu je bila poslala še enega sla. V njeni lastni kakor v duši njenega brata je bil stari Borgia obsojen. Toda čakala je še...

Angelo je bil razložil svoj načrt. Trebalo je privedi staro čarovnico v grad. Kadar bo tu, bo ravnala starka sama. Lukrecija je obsipala abata z vprašanji, kdo da je ta starka, ki jo je bil privedel s seboj. Toda Angelo je mogel odgovoriti le to, kar je vedel, in tega je bilo malo.

Sklenila je torej pustiti abatu Angelu prosto roko. Njegova prva skrb je bila, navdasti starca z neomejenim zaupanjem. Posredilo se mu je. In četudi se je stari Borgia ponoči še vedno zaklepal s trikratnim zapahom, četudi je spal še nadalje vsak večer v drugi sobi, vendar so napadi njegove groze ponehali po uspešnem prizadevanju abata Angela.

Začel je celo odhajati iz gradu; zvečer si je upal tuintam na breg morja, kjer se je izprehajal s počasnimi koraki, premišljuje o številnih pismih, ki jih je prejemal vsako jutro, ter pripravljaje pisma, ki jih je hotel poslati Cezarju in markiju de Roccasanta...

Sicer pa so zdaj prihajale iz Rima ugodnejše novice. Zdelo se je, da se bo vstaja, ki se je bila razširila vsled Cezarjevega poraza, zadušila v svojem lastnem pepelu.

Zdaj je papež že premišljal, kdaj se mu bo spet mogoče vrniti v Rim. In prav to je razlagal svojemu zapniku abatu Angelu nekega večera par dni po abatovem prihodu, ko sta se obadva izprehajala po morskem bregu ob znožju skal. Nekoliko dalje spredaj in zadaj so spremljali papeža njegovi stražniki.

"Pri dobri madoni piedigrottski," je dejal Aleksander, "nič žal mi ni, da sem izpremenil svoje poletno bivališče, dragi moj Angelo. Tivoli me je nazadnje že dolgočasil. Tukaj imam morje, neizčrpen vir duševnega in telesnega zdravja... Zdi se mi, da sem se pomladil za 10 let..." Kakšen se ti zdim?"

"Nikdar še nisem videl vaše Svetosti tako cvetočih lic..."

"To prihaja od morja, vidiš... Kakšen pokoj!... Da, Angelo, že nekaj dni se čutim čisto pokrepljenega... Večinoma se imam zahvaliti svoji hčeri... Kakšno čudovito naravo ima ta dobra Lukrecija! Niti za hip me ni zapustila; ni mi prenehala dajati poguma... Toda, to še ni vse, Angelo. Res sem dospel semkaj z bridkimi in srditimi mislimi v srcu, toda zdaj ne čutim več moči, da bi kaznoval upornike... Moja volja je, da bodi odpuščanje vsesplošno. Hočem, da se odpro vse ječe: hočem, da do najoddaljenejšega potomstva ostane ta veliki zgled milosti, nad katerim bo strmeli ves svet... V odpuščanju je neskončna sladkost... Če bi ti vedel, kakšen mir deli to trpinčeni duši!..."

In bolj zamolklo, kakor sam pri sebi, je dodal: "Če jaz odpuščam, bo morda tudi meni odpuščeno!" V tem trenutku se je na morskem bregu razločilo zarisala črna senca. Starec jo je videl, ter se oklenil Angelove roke; mahoma ga je bila zopet popadla groza.

"Ali vidiš!..." je dejal s tesnobnim glasom.

"Da, vidim... Vaša Svetost naj se ne boji ničesar... Poklicati hočem stražnike..."

Senca se je bila približala, bila je ženska črno oblečena. Angelo je osupnil, ko jo je spoznal. Bila je Maga!...

LXVI.

Življenje za življenje!

Abatova usta, ki so se bila že odprla, da bi poklicala stražnike, so se zopet zaprla. V tem hipu se je zazdelo popolnoma gotovo, da je napočila papeževa zadnja ura.

"Ni vredno klicati," je zamrmral starcu na uho, "to je nenevarna reva izob morja."

Stopil je par korakov nazaj, bledega lica in gorečih oči, predstavljaše si dramo, ki se je imela razigrati na tem zapuščenem pesku obrežja...

Rosa Vanozzo se je polagoma približala papežu ter obstala pred njim. Starec ni videl njenega obraza, napol zakritega s črnim pajčolanom, s katerim si je bila ogrnila glavo.

Vzemite,

ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko "Elsa-fluid". Sami smo se prepičali pri bolečinah v prsih, in vratu itd. o njegovem lekačnem učinku. DvanajstERICA za poskušnjo 5 kron, dve dvanajstERICI K 860 franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 264 (Hrvaško).

Roman "Otroci papeža" bo v kratkem končan in izide takoj v ponatisu, potem pa začne izhajati nov, veleznimiv roman, ki vzbudi tako zanimanje, kot so ga vzbudili "Otroci papeža".

padla. V Koprivnici je zmaga koalicija nad Starčevićanci, v Brodu pa nad Franko-kerikalci. Kakor se vidi, postaja koalicija kljub preganjanju od strani Tomašiča vedno bolj popularna in vedno bolj resnične postajajo besede vodje srbskega življa na Hrvatskem, g. Svetozarja Pribičevića, ki je nekoč izjavil: „Smešni so vsi glasovi, katere razširja banovi prijatelji, o nekakem propadanju srbsko-hrvatske koalicije, kar je baje logična in naravna posledica razpada madžarske koalicije. Madžarska koalicija je bila ustanovljena ad hoc samo radi trenutnih političnih potreb, hrvatsko-srbska koalicija pa je plod narodnega jedinstva med Srbi in Hrvati.“

Našim ljubljanskim naročnikom.

Jutri začne pobirati uslužbenec „Jutra“ — kot navadno začetkom meseca — naročnino. Ker so pri nekaterih naročnikih nekolikokrat vzele denar za naročnino nepoklicane osebe, opozarjamo naše cenjene ljubljanske naročnike, da so veljavna samo ona potrdila, na katerih je pečat upravnništva, na kar naj blagovolijo pri plačevanju naročnine paziti.

Cestitam!

Prijatelji in prijateljice, nikar se ne čudite! Res je, da sedaj ni bila moja navada, da bi čestital, nego sem se rajše kregal in prepiral ter zdražbo delal, ali danes je novo leto in spodobi se, da se obrijem, oblečem v salonsko obleko, nataknem rokavice in čestitam svojim prijateljem in sovražnikom.

No, pa s prijatelji bom kmalu gotov, ker njih imam mnogo in mi je res nemogoče, da bi vsakemu posebej čestital; za to jim vsem obenem želim od srca ono, kar si sami želijo, ker slabega si gotovo nič ne želijo.

Druga je stvar s mojimi sovražniki, ki jim moram čestitati vsakemu posebej, ker teh — hvala bogu — nimam mnogo.

Pa tudi njim želim vse dobro: baronu Schwarzu, da bi ga te enkrat srečala pamet, ali da ga ne bi takoj zopet zapustila kot ga je takrat, ko je bil štirideset let star in ko se, kot pravi Tirolec, ni zmenil za mimoidočo pamet, nego jo je mirno pustil, da je šla svojo pot naprej.

Johannu Lauterju, brihtnemu šefu ljubljanske „mestne“ policije, želim, da bi kmalu v resnici dobil kako visoko odlikovanje, po katerem tako hrepeni njegovo plemenito srce. Ker je zaveden nemčur, upam, da se mu ta želja tudi uresniči.

In Zaratustri, našemu slavnemu in preslavnemu Zaratustri, ki je že toliko rdečih svinčnikov porabil pri konfisciranju „Jutra“ — kaj naj njemu želim?

Nič drugega, kot nov rdeč svinčnik, ker tega si gotovo tudi on želi! In kdo je še moj sovražnik, komu naj še čestitam?

No, zglasite se, dokler je še čas! Prvič — drugič — tretjič! Nihče se ne javlja? Ali nimam nobenega sovražnika več, ali so pa ti sovražniki taki strahopetci, da si ne upajo priznati se odkrito za moje sovražnike?

V enem in drugem slučaju čestitam — sam sebi — — —
Bav-bav.

Splošni pregled.

Avstrijsko-rusko zблиžanje.

Napetost, ki je nastala zaradi razmer na jugu, je našla svoj izraz v tem, da se je car na svojem potu v Racconigi izognil Avstrije na zelo ostentativni način, dasi bi se bil moral voziti čez avstrijsko ozemlje. To so zapazili na Dunaju in se jih je dotaknilo neprijetno. O tem se je govorilo na potsdamskem sestanku, kjer je car obžaloval, da je moral takrat slediti nasvetu Izvolskega in s tem pokazati, kakor da bi odklanjal avstrijsko prijateljstvo, ki ga je gojil posebno cesar Franc Jožef do Rusije. Zato se je v Potsdamu od obeh strani povdarjala želja novega zблиžanja in vsa znamenja kažejo, da se bo to tudi uresničilo. V Berlinu na vsak način skrbe, da se to čim prej zgodi.

Nemiri v turški zbornici.

V mladoturških krogih se zatrjuje, da ne bodo imeli spopadi med ministrom notranjih zadev in med poslanci nikakih posledic. Komora je zavrgla s 33 proti 50 glasovom interpelacijo šefa ljudske stranke, da naj se zaporo uredniki demokratičnih in socialističnih listov.

Odgovor velevalsti glede Krete.

se glasi, da vojne priprave in nakupovanje orožja na Kreti nima nikakega posebnega pomena in ne zasluži pozornosti. Velevalsti vstrajajo na svojih določbah, varujejo življenje in imetje mohamedanskih prebivalcev in turške pravice na Kreti proti tujim silam.

Avstrijski protektorat nad arnautskimi katoliki.

Belgrajska „Tribuna“ prinaša poročilo, da je v turških krogih vzbudila veliko zadovoljnost vest, ki jo je prinesel porti grof Pallavicini pri svojem zadnjem obisku, da se namreč Avstrija odreka protektoratu nad arnautskimi katoliki, ker se vidi, da se Avstrija v turške razmere ne meša.

Baron Bienerth.

„N. Fr. Presse“ slavi barona Bienertha na poseben način in dela očividno za njegovo reaktiviranje. Ko se je namreč bivši ministrski predsednik Beck pokazal v delegacijah l. 1908 je bil od vseh strani ignoriran, skoraj bojkotiran, ko pa se je v zadnjih delegacijah pojavil Bienerth, je bil sprejet z velikim spoštovanjem. Poslanci obeh zbornic so ga obdali od vseh strani. Bienerth je izjavil, da ni še oficijelno poverjen za sestavo kabineta. To ima pomeniti toliko, kakor da je Bienerth določen za to ulogo. V „Prager Tagbl.“ se govori o Bienerthu kot voditelju močne vlade. Ako ne bo po njegovi volji, se pravi, bodo sledile skrajne posledice, češki dež. zbor in drž. zbor bodeta razpuščena, brez ozira na delegacijo, ki bi morala biti izvoljena od novega parlamenta pred 31. marcem, ako bi ne prišlo celo do ex lexa. Vendar z gotovostjo „Prager Tagbl.“ še ne govori, ker omenja, da je mogoče Bienerthov kabinet tudi brez Bienertha. Ako se to ne zgodi, pravi „Prager Tagbl.“ je izključena vsaka sprava na Češkem. To je tudi nekaka kvalifikacija za razpoloženje, kakršno vlada v nemških krogih glede sprave. „Union“ piše že o ex lexa.

Pruska zbornica

šteje sedaj: 150 konservativcev, 61 svobodnih konservativcev, 66 nacionalnih liberalcev, 37 napredne ljudske stranke, centrum 102, Poljakov 15, socialnih demokratov 6, divjakov 3 in

3 praznih mest: dvojne, met. je spadal doslej konservativcem, eno centrumu. Preteklo leto se je zgodila le ena izprememba: breslrvski mandat je centum izgubil in ga je dobila napr. ljud. stranka.

Turčija.

Listi poročajo že nekaj dni o neprestanih bojih z Druzi. Okoli Neraka so se ponovili boji, pri katerih so Druzi baje izgubili 450 mož, 600 pa se jih je udalo. Na turški strani je padlo 84 vojakov. Boji še niso končani, ker se zbirajo vedno nove čete.

Turčija in Francija.

Po medsebojnem sporazumljenju Turčije in Francije glede razmer v Alžiriji je visoka porta dala vsem svojim oblastim v provinci ukaz, da naj se vsi oni Alžirci, ki se smatrajo kot francoski podaniki tudi obravnavajo kot francoski podaniki, s čimer se hoče napraviti konec večnim preprirom. Franciji se je posrečilo pridobiti zase Turčijo tudi glede posojila. — Francija je dovolila posojila 345 milijonov mark, in se bo avstrijskim ter nemškim bankam, ki so na račun posojila že dale predujem, denar vrnil. Tudi nekaj Francoskih častnikov bo stopilo v turško armado, ki se bo reorganizirala, menda zato, ker se isto zgodi na Grškem.

Vzhodna in zapadna cerkev.

„Corriere della Sera“ poroča, da sestavlja papež novo encikliko, ki bo obravnavala zmote princa Maksa in bo pred vsem namenjena vzhodni cerkvi. Papež bo ovrgel trditve, ki jih je princ Maks tako temeljito prekal in bo označil tudi stališče, ki ga zavzema katoliška cerkev glede združenja vzhodne in zapadne cerkve.

Portugal.

„Journal“ piše, da so prišli v Lisaboni na sled neki monarhistični zaroti, ki je pripravljala nov prevrat. Družba je bila tajna in je imela namen obnoviti monarhijo, ter poklicati na prestol kralja Manuela, republikance pa izpoditi iz države. Več zarotnikov so prijeli in zaplenili razne listine.

Taft in Roosevelt.

Po dobri ameriški navadi, da se namreč kandidati in stranke sovražijo za časa volitev, sta tudi Taft in Roosevelt postala zopet prav dobra prijatelja in hočeta skupno delati za blagor Zed. držav. Roosevelt bo baje brezpogojno glasoval za to, da bo Taft l. 1912 zopet kandidat za predsednika ameriške Unije.

Perzija.

Minister zunanjih zadev Kuli Khan je odstopil. To izpremembo so povzročile perzijske razmere, ki se bistveno niso izpremenile. Rok, ki je bil določen za mir, se bliža, Anglija zahteva, da se izvrše dogovori, zato je minister zunanjih zadev odstopil, ker baje ni mogel izpolniti perzijskih obljub.

Danes popoldne ob 3. društven javen shod „SKALE“ pri „Miškotu“ v Mostah.

DNEVNE VESTI.

Našim cenjenim naročnikom in študentom srečno novo leto!
Uredništvo in upravnništvo „Jutra“.

V povečani obliki izide danes „Jutra“, s čemur gotovo razveselimo naše čitatelje. Naročnine pri vsem tem nismo zvišali in tudi v posamezni razprodaji ostane v Ljubljani in v Trstu dosedanja cena (štiri vinarje), pač pa smo primorani povišati ceno pri posamezni razprodaji izven Ljubljane in Trsta na šest vinarjev, ker so poštni stroški toliko, da imamo izgubo, ako damo list za štiri vinarje, pa tudi pravilno ni, da bi naročniki dražje plačevali list kot oni, ki kupujejo posamezne izvede. V Trstu ostane cena nespremenjena zato, ker se tam razpečava „Jutra“ v toliki množini, da ga lahko pošljemo po železnici kot ekspresno blago, tako, da nas stane pošiljanje lista v Trst zelo malo. Upamo, da bodo čitatelji „Jutra“ sami sprevledli opravičenost tega povišanja cene v posamezni razprodaji izven Ljubljane in Trsta.

Goljufije pri ljudskem štetju.
Izvedli smo o jako čudnem postopanju ljubljanskih Nemcev pri ljudskem štetju. Za danes navajamo ta-le značilni slučaj: Natakari pri „Slonu“ po narodnosti Slovenec je zahteval, da se ga vpiše kot Slovence. Vendar ga je vratar vkljub njegovi odločni zahtevi vpisal samovoljno za Nemca, češ: „Ti si na Dunaju rojen, zato si Nemec!“ Seveda je prizadeti proti temu najodločnejše protestiral, kar pa ni nič pomagalo. No, pa bomo že mi poskrbeli, da se vratarja pri „Slonu“ primerno pouči, kaj sme in kaj ne sme. Prosimo, da se nam vsak tak slučaj naznani nemudoma bodisi centralni pisarni v „Narodnem domu“ ali pa v našem uredništvu, da zamoremo še pravočasno vložiti tozadevne pritožbe.

K ljudskemu štetju v Šiški. Čujemo, da hodijo v Šiški nemški agitatorji in agitatorice od hiše do hiše, da vlovijo čim več nezavednežev in mlačnežev v svoje mreže. Opozorjamo naše ljudi, da naj bodo oprezní.

Zakaj postajajo klerikalci zopet narodnjaki? Zadnji teden opazujemo, da prinaša „Slovenec“ dan na dan več notic, ki imajo namen poživeti narodno čustvo čitateljev. Nekaj dni sem že čitamo o nasilstvih, ki jih uganjajo nad Stranko Ljudskih Slepjarjev Nemci. Je izven vsakega dvoma, da vse to ni drugega, kot nova klerikalna lumparija. Shodi S. L. S. na Koroškem in na Kečevskem so naravnost **narodni** samo zato, da nastanejo z Nemci konflikti in da se klerikalci zopet lahko postavljajo s svojim narodnjakstvom. Ljudje pa, ki so že opetovano prodali koroške in kečevske Slovence in ki so z novo volilno reformo Nemce poklicali celo v ljudski občinski svet, nimajo nobene pravice delati se narodne mučenike in so čisto navadni sleparji, če to hočejo. Da postajajo klerikalci v „Slovencu“ narodnjaki je iskati vzroka v tem, da so za bližajočo se občinske volitve v Ljubljani v veliki stiski. Verskega čuta jim več ne kaže zlorabljati v politične namene, vsled gospodarskega poloma pri deželnem odboru jim je vzeto gospodarsko orožje! Sedaj poskušajo zlorabljati v „Slovencu“ narodno čustvo Ljubljancev in zato naenkrat toliko pobojev z Nemci!

Vzorni naprednjaki so Moščani. Kot malokje drugod se izborna razumejo v Mostah pristaši narodno-napredne stranke in socialni demokrati.

Vsled skupnega složnega nastopa se jim je že zadnjič posrečilo pri obč. volitvah prizadeti klerikalcem hud udarec. Da se niso klerikalci posluževali pri volitvah največjih sleparij, bi jih združeni naprednjaki spravili ob ves upliv. Sloga v naprednih vrstah pa obstaja še danes in se bo držala tudi pri prihodnjih volitvah; saj ga pa ni naprednjaka v Mostah, ki bi ne bil že do grla sit Orazmova gospodarstva in sploh klerikalnega režima. Tudi jutrajšni javen društven shod „Skale“ posetijo moščanski naprednjaki, tako pristaši narodno-napredne stranke kot socialni demokrati. Proti skupnemu sovražniku je treba skupnega nastopa, skupnega boja!

Najboljši odgovor. Kakor znano, so te dni pokopali v Celju bivšega celjskega župana, trgovca Rakuscha, enega najhujših slovenskih odpadnikov. Pogreb se je udeležila tudi hrastniška nemčurska požarna bramba in nekaj turnarjev. Toda še predno so se isti odpeljali, so pokazali v kolodvorski restavraciji v Trbovljah svojo nemško podivjanost. Pometali so Ciril-Metodove vžigalice na tla, jih pomendrali in nadomestili z vžigalicami „Südmarke“. Raditega so bili navzoči Slovenci strahovito razburjeni in le njih dostojnosti in oliki je treba pripisovati, da ni prišlo do izgrediv. Kot odgovor na barabsko vedenje hrastniških nemškutarjev so železniški uradniki postaje Trbovlje nabrali 12 K in jih odpelali Ciril-Metodovi družbi. Najboljši odgovor!

Ljubljanske obč. volitve bodo kakor vse kaže, na nedeljo 19. ali 26. marca 1911, v času kakor ga zakon določa, namreč od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne. Volišč bo, kakor se računa 10 ev. 11 za moške volilce in 1 za ženske volilke.

Na naslov ravnateljstva državnih železnic. Kakor že običajno, tako je tudi letos prišlo od ravnateljstva drž. železnic za novo leto nekaj denarja v Ljubljano, da se po potrebi razdeli med železniške uslužbence. Denar se je sicer razdelil, ker se je končno tudi moral razdeliti. A kako! Konstatiramo, da se je pri razdelitvi tega denarja postopalo tako pristransko, da je naravnost škandal. Na državnem kolodvoru je uslužbenih mnogo delavcev, ki imajo 5 do 8 otrok, a niti eden od teh ni dobil podpore. Pač pa je bilo deležnih te dobrote okoli 15 mož, ki so skoro vsi brez otrok. Privoščimo jim podporo iz vsega srca. Kajti delavec je delavec Protestiramo samo proti temu, da se je denar tako pristransko in krivično razdelil. Menda je temu največ kriv neki zagrizeni klerikalni strojni mojster, ki preži na delavce celo pri jedi in pijači. Načelnik kurilnice, ki bi seveda moral skrbeti, da se denar pravilno razdeli, se za vso stvar niti brigal ni in kako neki. Saj ima celo premalo časa za preganjanje ubogih delavcev, s katerimi je skrajno surov. Če ga pride kdo prosit za zboljšanje plače in mu potoži svoje težave in nadloge, ga čisto enostavno odslavi in vrh tega še ozmerja. Ali morda ni tudi navaden delavec spoštovanja in usmiljenja vreden. Sicer se bo treba z razmerami na državnem kolodvoru še natančneje pečati. Za danes samo vprašamo slavno ravnateljstvo: Ali je morda slavnemu ravnateljstvu znano, kako pristransko se je postopalo pri razdelitvi podpor, oziroma če je pripravičeno popraviti krivico, katere se je zgodila mnogim delavcem? Pričakujemo, da bo slavno ravnateljstvo vpoštevalo te vrstice.

Slovenski uslužbenci in uslužbenke! Opozorjamo Vas, da je gospodar ali delojematelj po zakonu prisiljen, da Vas vpraša k kateremu občevalnem jeziku se priglasi (to se pravi kake narodnosti da ste). Gospodari so ravno tako po zakonu prisiljeni, da Vaše izpovedi svojevoljno ne „popravljajo“ in da Vas ne smejo siliti, da se priglasi k nemškemu občevalnemu jeziku. Kdor nezakonito postopa zapade kazni 4 do 20 K ali štiri dni zapore.

Z ozirom na prevažno ljudsko štetje otvori „Prosveta“ za Ljubljano in predmetja centralno informacijsko pisarno, kjer se bodo izpolnjevale brezplačne popisovalne pole ter dajale vse tozadevne informacije. Jemale se bodo zlasti tudi na znanje vse pritožbe glede pritiska od strani Nemcev, zlasti hišnih in službenih gospodarjev v zadevi občevalnega jezika. Pisarna bo odprta v „Narodnem domu“ (pritličje na desno) od danes naprej vsak dan dopoldne od 9 do 12 in popoldne od 3 do 7 ure. Slovenci! Ne dajte se terorizirati od Nemcev glede občevalnega jezika in naznanite nam takoj vsako nasilje, da se bodo storili nemudoma primerni koraki!

Ljudsko štetje v Trnovem in Krakovem. Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo bode na novega leta dan po svojih odbornikih izpolnjevalo brezplačno naznanilno pole oziroma dajalo pojasnila. Lokal: gostilna pri Bregantu od 10. do 12. ure dopoldne in od 3. do 8. ure zvečer.

Dalje v prilogi.

MALI LISTEK.

Smeti.

(Razmotrivanje.)

Ali ste že kdaj razmotrivali o smeteh. Brezpomembna stvar, kaj ne. Morda tudi brez koristi. Mogoče. Toda nekoč sem čital v „Narodnem Obzoru“ premišljevanje nekega razumnega človeka — o smeteh. Tako je pisal oni človek: Smeti so odpadki od raznih koristnih stvari, ako bi te odpadke prav združili, bi jih mogli zopet koristno porabiti, kajti pri modrem gospodarstvu je treba paziti na to, da ne pride nič v upadek. Zato se je govorilo o tem, da bi se napravila tovarna, kjer bi se iz smeti delala — drva, ako ne drva vsaj nekaj materiala, s katerim se da kuriti. To je čisto naravno: s takimi smetmi bi se dalo kuriti. Dosedaj menda še ni take fabrike in tisti modrijan je zastoj premišljeval, in svetoval. Pač pa so še danes smeti za gnoj in se izvažajo na kupe izven mesta. Tam se zbirajo revni ljudje, ki iščejo in brskajo po smeteh in po kupih, da bi našli morda kako vredno stvar, ki se je slučajno izgubila med smeti. Poleg tega pa so črepinje od stekla in cunje stalne vrednosti med smetmi. Teh stvari iščejo ljudje na smetiščih. Ko sem hodil na izprehod po cesti izven mesta, sem rad gledal te iskalce na

smetiščih. Bili so tam dečki in deklice, matere, stare ženske in tudi stari možje, brskali so po kupih sem in tja in so spravljali najdene stvari na kup. Mislim sem si, kako mora biti to delo: Pomislite si: Kako redko vržete kaj prida stvar med smeti. Kako redko se zgodi, da se izgubi denar v hiši tako, da bi prišel med smeti. Sploh, pomislite si vrednost smeti. In vendar so ljudje, ki še v smeteh iščejo vrednosti in si služijo kruh s tem, kar najdejo med smetmi. In tako je prišla zadnjič deputacija s smetišč v naše uredništvo. Prišli so morate, da je bila zanimiva. En mož je bil, ena žena in en deček. Prišli so prav samozavestno, kakor da bi se prišli pritoževati na najvišje mesto. Tudi mi smo jih prav veselo sprejeli, kakor sploh vsakega, ki se pride pritoževati.

„Kaj hočete?“ vprašamo.

„Ej, mi smo smetarji, veste, ljudje s smetišč.“

„Aha, vi ste.“

„Da, mi smo imeli doslej pravico, da smo iskali in brskali po smeteh, ker se najde tam razne črepinje, steklo, cunje in se to spravi v denar. Mnogo ni, to si morete misliti in mnogo nas je. Ljudje, ki kupujejo od nas, ne plačujejo drago...“

Pomislili smo, ali so smetarji poseben stan in ali nimajo svojo organizacijo. In smo poslušali naprej.

„Sedaj pa,“ so pravili, je prišel mladi Magister in ne pusti več pob-

rati po smetiščih. Pa še strogo je prepovedal. Mi pa smo imeli že od nekdaj to pravico in smo od nekdaj pobirali.“

Nismo poznali in ga še danes ne poznamo onega Magistra, ampak sklenili smo, da bomo pisali proti njemu. Zato smo se v Jutru potegnili za rezeže.

Obljubili smo to deputaciji, ki je bila s tem popolnoma zadovoljna. „Mi se bomo za Vas potegnili, samo ne vemo, če bo kaj pomagalo“ smo rekli.

Zahvalili so se in odšli po vrsti. Na to smo premišljali o smeteh in smetarjih, ter smo prišli do sledečih zaključkov.

Ako je v kaki mnogo smeti in če je med smetmi mnogo vrednih stvari, je to znamenje, da je v hiši slabo gospodarstvo. Kajti čim večja pozornost in varčnost, tem manj smeti; Ako je v kakem mestu mnogo smeti in če je med smetmi mnogo vrednih stvari, je to znamenje, da je v mestu slabo gospodarstvo; kajti čim več pozornosti in varčnosti, tem manj smeti. Ako je v kakem narodu mnogo smeti in je med smetmi mnogo vrednih stvari, potem je to znamenje, da je v narodu slabo gospodarstvo: kajti čim več varčnosti in pozornosti, tem manj smeti.

Toda kaj pa s smetarji?

Mislilo se bo, da se godi smetarjem tem bolje, čim slabše gospodarstvo, ker je več smeti. Toda kaj se

Šentjakobčani! Danes v nedeljo, ponedeljek in torek popoldne od 3 do 8 ure izpolnjuje „Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj“ popisne pole za ljudsko štetje za vsakega farana brezplačno. Kdor želi glede tega pomoči in glede ljudskega štetja pojasniti, naj se zgleda v gostilni pri Zupanu na sv. Jakoba trgu, kjer bo v omenjenem času posloval društveni odbor. Prinesite s seboj rojstni list, domovinski list ali delavsko knjižico.

Politično, gospodarsko in izobraževalno društvo za vodmatski okraj naznanja svojim članom in sploh „Vodmačanom“, da bodo društveni funkcionarji brezplačno izpolnjevali pole za ljudsko štetje do 5. januarja 1911 v popoldanskih urah od 3. do 7. uri v društvenem lokalu Jenkova ulica št. 7.

Ljudsko štetje. Pri izpolnjevanju naznanilnih pol se ljubljanski Nemci poslužujejo vseh mogočih sredstev, samo da bi povečali število ljubljanskih nemških šteti. Že včeraj smo priobčili, da je Prus Kreutzer sam izpolnil pole in vse stranke vpisal kot Nemce. Kakor smo izvedeli, je tudi zdravnik Höglar vpisal dve svoji služkinji, ena je Slovenka, ena Italijanka, za — Nemke. To je naravnost nedopustno in protipostavno. Opozorjamo merodajne kroge na te slučaje in zahtevamo, da takoj ukreduje potrebne korake.

Kdaj imajo hišni gospodarji izročiti magistratu izpolnjene pole o štetju? Odgovor: Najkasneje do 5. januarja 1911 dopoldne. Kdaj naj se pole izpolnijo? Od 1. do všteteja 5. januarja 1911, ker dan 31. decembra 1910 je določen za dobo stanja. S 1. januarjem zjutraj je torej že pričetni šteti. Noben gospodar naj torej ne zahteva na pr. 31. dec. pol od strank, pač pa šele 2. ali 3. jan.!

Politično društvo za kolizejski okraj vabi vse svoje člane in prijatelje društva na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 8. jan. 1911 ob 10. uri dopoldne v gostilni gosp. Goršeta na Mar. Terezije cesti. Dnevni red: 1. Poročilo odbora, 2. dopolnilne volitve, 3. slučajnosti. Možje, udeležite se občnega zbora polnoštevilno!

Belgijski poročnik pred sodiščem. Kot smo že v božični številki poročali, se je včeraj dne 31. decembra nadaljevala kazenska razprava: belgijski poročnik Suchanka proti sprevedniku drž. železnice Janezu Grilcu. Obravnava se nadaljuje v svrhu zaslišanja novih prič v prilog obtoženci. Razpravo vodi okr. sodnik dr. Pompe. Obtožitelja zastopa to pot dr. Valenčak. Pred razpravo sobo št. 28 je polno radovednega občinstva. Obravnava se prične ob 12. uri. Obtoženec obstane pri svojem zadnjem zagovoru. Zasišijo se prič: Ana Serdoš, sprevednik Rus in nadsprevednik Legat. Serdoš je slišala razgovor, ki se vršil med Grilcem in gđc. Fluks. Priča pa, da je Grilec prosil razgovor „med štirimi očmi“. Slišala je le besede gđc. Fluks: Das ist nicht wahr, das kann ein Lieutenant nicht tun. Priča Josip Rus izpove, da je bil navzoč, ko je obtožitelj poročnik Suchanka v civilu nastopil proti Grilcu, kot bi imel kakega vojaka pred seboj. Ko se je Grilec skliceval na svojo službeno prisego, je poročnik zavpil: „Ach was, Ihr Dienst!“ Nastop se je vršil tik pred odhodom vlaka. Izživajoči nastop poročnika proti sprevedniku je privabil mnogo radovednežev okoli vlaka. Priča Miha Legat izpove, da je bil ob tistem času vlakovodja, ter da mu je Grilec javil, da je nekdo ponesnažil kup in sicer, da je bil to neki v civilu opravljeni poročnik, ki je v Lescah izstopil. Obtoženca pozna kot vestnega in treznega sprevednika. S tem je bila razprava za enkrat končana, in preložena v svrhu nadaljnjega dokazovanja. Pripomniti moramo še, da se je to dejanje vršilo pri nočnem in ne dopoldanskem vlaku.

Povišanje delniške glavnice Jadranske banke v Trstu. Poroča se nam, da se je v včerajnji seji upravnega sveta Jadranske banke sklenilo enoglasno, da se poviša delniška glavnica od K 4.000.000 na K 6.000.000. Jadranska banka ki je praznovala te dni petletni jubilej svojega obstanka, povišava v tem času že petič svojo delniško glavnico, kar najbolje priča o njenem napredku in razvoju in o simpatijah, ki jih uživa ta naš zavod v merodajnih krogih. Z navedenim korakom stopa Jadranska banka na čelo avstrijskih jugoslovanskih bančnih zavodov in prepričani smo, da bo tudi v bodočnosti izpolnjevala svojo nalogo in se tudi nadalje še bolj razvijala. Že danes zamoremo javiti, da vspehi leta 1910 odgovarjajo, kljub temu, da je imel zavod četrti milijon šele od 1. junija 1910 popolnoma na razpolago, procentuelno vspehom prejšnjih let, tako, da je za to leto najmanj 6% na dividenda že zagotovljena. Rezervni fond se bodo z dotacijo iz čistega dobička in iz azijske nove emisije skoraj podvojili. Upravni svet je določil emisijski kurz V. izdaje delnic na K 425 — za stare delničarje (na 2

stare delnice pripade ena nova) in na K 445 — za nove subskribente, t. j. približno isti kurz kakor za IV. izdajo in se je odločil za ta razmer jako nizek kurz samo iz vzroka, da zadovolji subskribente, na katerih prijave se ni mogel pri zadnji emisiji ozirati in da pridobi zavodu kolikor mogoče veliko število novih interesentov. Vseh emisij je že danes zagotovljen od bančnega sindikata; vendar pa je pričakovati, sodeč po splošnem zanimanju, ki je vladalo že sedaj, ko se je doznalo da se misli povišati delniško glavnico, da bo tudi takrat na javno subskripcijo izložen znesek prepisan. Subskripcijski rok konča s dnem 15. februarjem 1911, in prične Jadranska banka, katere že danes sprejema predpriprave za novo emisijo, razpošiljati v najbližjih dneh tozadevna povabila. — Upravni svet Jadranske banke je sklenil obenem zahtevati vladno dovoljenje za povišanje delniške glavnice do zneska 12.000.000 K. — Pripominjamo, da so notirane delnice Jadranske banke v uradnem kurzem listu tuk. borze in da bodo najbrže drugo leto notirane tudi na dunajski borzi. Iz srca se nam je radovati na krasnih uspehih tega našega domačega zavoda.

Žrebanje ljubljanskih srečk. Jutri, v ponedeljek, dne 2. januarja, se vrši v prostorih tukajšnje mestne blagajne 46. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Izžrebalo se bode 800 srečk z glavnim dobitkom 50.000 kron. Žrebanje, ki je javno, se prične ob desetih dopoldne. Mestna blagajna bo omenjenega dne za promet s strankami zaprta.

Umrl je v Kranju g. Rado Sedej, zelo delaven odbornik in bivši tajnik „Narodne Čitalnice“. Pogreb se vrši danes ob pol 4. uri pop. N. v m. p.

Circolo italiano — laški krožek je dobro obiskan. Prvi tečaj se vrši 2 krat na teden, vsak ponedeljek in četrtek zvečer od 8. do 9. ure, drugi tečaj pa le vsak torek od 7. do 8. — Clanarina znaša mesečno 2 K. Pouk v 1. tečaju je toliko napredoval, da je obisk priporočati zlasti onim, ki imajo že nekaj predznanja v gramatiki, a ne še dovolj za 2. tečaj. Kogar zanima laščina, naj se zgleda nanovo dne 5. jan. ob 8. zvečer v 1. nadstr. mestn. deklškega liceja, kjer se lahko prijavi kot član. Tudi v II. tečaj lahko vstopijo novi člani.

Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica. Gospod Fran Planinec, višji revident južne železnice v p., je podaril Simonu Gregorčiču javni ljudski knjižnici večje število slovenskih in hrvaških knjig. Veledušnemu prijatelju narodne prosvete bodi izrečena najiskrenejša zahvala!

„Slovani“ IX. letnik (urednik dr. Ilesič) 2. št. je pravkar izšel. Ta številka ima dvoje krasnih umetniških prilog (eno v trobarvnem tisku) in več drugih slik. S pesnimi so zastopani pesniki Pugalj, Lah, Ivan Ivanov, Mara Tavčarjeva itd., povesti so priobčile Lah, Pugalj itd. Bogat je listek: obsega recenzije vseh novih slovenskih in mnogih hrvaških, čeških knjig. „Slovani“ spada med prve jugoslov. ilustrirane liste. Naročnina (12 K) se pošilja upravi „Slovana“ v Ljubljani.

„Glasbena Matica“. Prihodnji veliki koncert bo v nedeljo, dne 15. januarja. Izvajale se bodo po pevskem zboru izključno slovenske izvirne, med njimi deloma najnovejše skladbe.

Ljubljana pred novim decenijem. Približno računano, je ljublj. mesto naraslo v zadnjih desetih letih za okroglo 4000 ljudi. Močno se je razširilo vsled novih stavb ob periferiji. Marsikatera cesta in ulica priča na razvitek mesta v navedeni dobi. Dočim smo imeli prej samo eno razsvetljavo, imamo zdaj dve: električno in plinovo. Obe napravi sta last mestne občine in nosita dobiček. V preteklih desetih letih se je mesto močno moderniziralo, — v kolikor je pri njega legi sploh mogoče govoriti o tem, vse se seveda ni izpeljalo tako, kakor bi se moralo. Z novim decenijem prične za ljubljansko mestno občino nova era. Gospodarstvo pride v roke novemu, iz vseh strank sestavljenemu občinskemu zastopu, ki ga čakajo težke in važne naloge.

Pasje znamke za 1. 1911 si ima vsak lastnik psov oskrbeti do 20. februarja 1911. Pobiranje tega davka se prične pri mestni blagajni dne 2. januarja 1911. Pasje znamke se dobe tudi letos po 8 K.

Šentjakobski novi most, ki se zgradi na mestu sedanega lesenega, bo železne konstrukcije. Na vsakem koncu bo seveda imel kameniti opornik zid, kakor je videti pri Radeckega mostu. Zgradila ga bo vlada (cestni erar) ker teče po njem drž. cesta.

Mesto v Ameriko v zapor. Včeraj dopoldne je aretiran na južnem kolodvoru službojuči stražnik 19letnega posestnikovega sina Josipa Butarja iz Sp. Dola pri Krškem, ker je hotel, ne da bi poprej zadostil svoji vojaški dolžnosti, odpotovati v Ameriko. Aretiranec je imel pri sebi 470 kron 66 vin. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Nasilnež. Te dni je neki posestnik v Zvonarski ulici odpustil svojega 28letnega hlapca Ivana Grila iz službe. Predvčerajšnjem pa se, je hlapec nenadoma vrnil nazaj in grozil svojemu bivšemu gospodarju, da ga bo zaklal. Ko je gospodar hotel zapreti vrata, mu je prizadajal nasilni hlapec z nožem na levi roki precej težko poškodbo. Končno je prišel stražnik, ki je junaka z nožem aretiral in ga izročil dež. sodišču.

Najdeno. Na dolenski mitnici se je našla listnica z malo svoto denarja. Poizve se pri g. Čebulju, mitničarju na dolenski mitnici.

„Slovenska Filharmonija“ priredi danes na novega leta dan v veliki Unionovi dvorani ob pogrnjenih mizah velik ljudski koncert pod osebnim vodstvom kapelnika g. Czajaneka. Spored to pot izključno zabavna, operetna glasba. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 60 v. — Obenem naznanja imenovano društvo, da bo v času predpusta samo še en ljudski koncert in sicer na dan sv. Treh kraljev. Za ta koncert je društvo pridobilo za sodelovanje znamenito solistko na harfi gospo Grünwald iz Dunaja.

Nova kavarna. Gospod Štefan Miholič, občeizan in priljubljen kavarnar v „Iliriji“, je kupil kavarno Pua na Sv. Petra nasipu, katero odpre popolnoma na novo opremljeno dne 1. svečana 1911.

Kuga na parkljih in na gobcu v Ljubljani.

Mnogo se zadnji čas sliši o kugi na parkljih in na gobcu. Malone čela Avstrija je okužena po nji in pretekli teden so jo zanesli tudi v Ljubljano. V Bosni so namreč nadožili v železniške vozove 30 volov, da bi jih prodali pri nas na zadnjem sejmu. Pri nakladanju je bila še vsa živina popolnoma zdrava. V Ljubljani na kolodvoru je pri izkladanju zgleдал samo en vol nekoliko sumljiv, v dveh dneh pa se je v mestni klinici ljubljanski — kamor se je ukazal postaviti cel transport — pojavila pri vseh 30. volih kuga na gobcu in na parkljih.

Kako izgleda bolezen?

Kuga na gobcu in parkljih je akutna, prenesljiva vročinska bolezen med dvoparkljariji, pri kateri se napravi mehurčasti izpuščaj, na sluznici v gobcu in na jeziku. Take izpremembe se pokažejo tudi v precepu na parkljih, na smrčku, redkeje pa tudi na vimenu, zlasti na sescih.

Katere živali obole za to kužno boleznijo?

V prvi vrsti oboli na tej boleznijo goveda ter nje sorodna plemena, dalje prašiči, ovce in koze. Razširi se pa ta bolezen tudi lahko med jelene, srne, severne jelene in velblode. Prav izjemoma oboli konj, pes in mačka.

Ali tudi človek lahko oboli?

Kjer je ta bolezen med živino hudo razširjena, se večkrat sliši, da se po nji okužijo tudi ljudje. Navadno obole vsled uživanja mleka, surovega masla in sira, ki ga dobe od krav, ki trpe na tej boleznijo.

Redkejši so slučaji, da pride ta kuga na človeka naravnost od živali, bodisi da se je človek dotikal obolenih delov života pri molži, klanju ali zdravljenju. Bolezen je nevarna osebito otrokom. Ljudje radi nje tudi lahko umrjejo.

Zakaj je bolezen za živino zelo nevarna?

Od te boleznijo obolela živina navadno v krajšem ali daljšem času zopet okrevajo. Le včasih in ponekod pogine 50 do 80 odstotkov obolenih živine. Teleta navadno poginejo vsa. Osebito veliko škodo dela ta kužna bolezen sicer v gospodarstvu. Živina dalj časa ne more delati, med tem postaja mršava in suha ter daje tudi veliko manj mleka kot zdrava. Najhuje je pri tej kužni boleznijo, da se tako naglo širi. Zadnja velika epicootija te vrste se je razširila l. 1887 od Rusije, ter okužila vse pokrajine celega kontinenta. Posebno hudo je razsajala v Avstro-Ogrski od l. 1889 do 1891. Obolelo je takrat na nji 609.156 glav goveje živine, 375.000 ovac in koz ter 389.166 prešičev.

Kaj pravi naš zakon o tej kužni boleznijo?

Z ozirom na nevarnost, ki preti pred vsem kmečkomu prebivalstvu in ker je kuga na gobcu in parkljih tudi na človeka prenesljiva, so se izdale posebne veterinarske in varstvene odredbe. Naš zakon o živinskih kužnih boleznih prepoveduje poleg drugega tudi sejme v okuženih krajih, in izvoz živine iz takega okraja. V svrhu hitrejših odprav kuge ukazuje zakon, da se lahko od slučaja do slučaja tudi večje število goved pobje. Meso ni sicer nevarno, vendar pa odloča živinozdravnik, v koliko je za užitek sposobno.

Kaj ukazuje zakon glede mleka.

Prodaja surovega mleka iz okuženih in osumljenih hlevov je prepovedana kakor tudi uživanje takega mleka. Mlekarne in drugi, ki hočejo prodajati mleko, ga morajo prevreti ali pasteurizirati.

Če se mleko pasturizira, segreti ga je na 70 ali 75 ali 80 stopinj. V prvem slučaju ga je greti vsaj 25, v drugem 15 in v tretjem 3 minute.

Na kak način se širi bolezen?

Žival se je nalezla od živali v hlevu po slini. Sline bolne živali in tekočina, ki se izceja iz obolenih mehurov na životu onečistijo krmo, vodo, stello, pašnike, česte, železniške vozove itd. Tudi po roki, obleki in obuvalu ljudi, ki negujejo živali, se lah o prenese bolezen. Posebno nevarni so mesarji, rezači, havzirarji, hlapci in dekle, ker se po njih bolezen posebno lahko prenese.

Oh ta dekleta!

V Spodnji Šiški je stanoval neki družinski oče 4 otrok več let srečno s svojo ženo. Kljub temu, da jima ni šlo preveč dobro, bila sta zadovoljna in se veselila svojih otrok. Njiju lju-bezen je bila čista in neskaljena.

A kmalu je prišel v hišo zli duh. Približno pred enim letom sta zvela, da se tako lažje preživita k sebi neko 18letno dekle na stanovanje. Med tem je njen mož, ki je bil po poklicu strojnik zbolel in dalje časa bohehal. Zdravje se mu je tako poslabšalo, da je moral ostati v postelji.

Žena je vsled tega prišla v velike zadrege. In kako tudi ne! Imela je doma štiri otroke in vrh tega še bolnega moža. Za vso to družino je morala sedaj sama skrbeti. A kljub temu še ni obupala. Hodila je pridno vsak dan v tobačno tovarno, da je tako mogla preživiti moža in otročiče. Tudi njena sestanovalka je hodila v tobačno tovarno na delo.

Žena je nič hudega sluteč, možu vse zaupala. Med tem pa je zli duh že razpredel svoje mreže. Možu se je mlado dekle jako dopadlo in tudi slednja, lahkoživa ženska, se ni branila ljubezni. Razmerje med obema je bilo vedno bolj skrivnostno. Ker je mož postal zadnje dni napram svoji ženi precej hladnej, se je isti zdela vsa stvar precej sumljiva. A končno je mislila, da ta preobrat izhaja le radi boleznijo. A iz malega raste veliko, ljubavno razmerje med zakonskim možem in mladim dekletom je postajalo vedno bolj očitno, dokler ni prišlo končno na dan.

Ko je prišla žena nekega dne domov, je spoznala, da jo je mož kruto ogoljufal in prevaril. Spoznala je, da je oni zli duh, ki je prišel v hišo, edino-le mlado dekle, ki je zapeljalo njenega moža. Razkrla je možu svoje misli in ga pošteno okregala.

Mož je spoznal, da je zašel na kriva pota, a ljubezen je bila že premočna. Ko je prišla pred enim tednom zvečer domov, ni bilo ne moža; ne dekleta — le otroci so jokali v hiši.

Zaljubljenca sta izginila neznano kam, najbrže v Ameriko. Oh ta dekleta!

Razne vesti.

*** Strašna nevihta na Kanarskih otokih.** Kakor smo že poročali, je te dni na Kanarskih otokih divjala strašna nevihta. Otok Gomera je popolnoma zasut. Nad 4000 družin je brez strehe. V dolini Herdina so se podre štiri hiše, ki so pokopale okoli 60 ljudi. Dosedaj so potegnili iz razvalin 22 mrtvecev in nebroj težko ranjenih.

*** Eksplozija dinamita.** V mestu El Paso v Mehiki je v nekem rudokopu eksplodirala večja zaloga dinamita in več rogov popolnoma rarušila. 20 delavcev je zasutih v rudokopu. Najbrže se ponesrečenci ne bodo mogli rešiti.

*** Zastrupljenje vsled pilnov.** V erfurtski bolnici na Nemškem so našli devet oseb popolnoma nezvestnih v postelji. Padli so v nezavest le radi zastrupljenja s plinom. Kljub takojšnji zdravniški pomoči, zdravniki nikakor niso mogli oživiti štiri gospe. Tudi neki 25letni delavec je podlegel zastrupljenju. Pri dveh osebah so zdravniki konstatirali le še male znake življenja in je le malo upanja, da bi okrevali. Le dva bolnika je bilo mogoče rešiti smrti. Vzrok nesreče je bila neka napaka v plinovi napeljavi.

*** Kolera v Parizu.** V Parizu so se včeraj pojavili prvi slučajji kolere. Neki hišni posestnik, njegov sin in tega ljubica so po zavžitju krompirja pri kosilu nenadoma zboleli in kmalu nato umrli. Bakteriološki preiskava še ni končana, vendar zdravniki izražajo bojazen, da so vse tri osebe obtele za kolero.

*** Dva avlatika** sta se ponesrečila v Parizu. Pripravljala sta se ravno za veliko tekmo Paris-Bruselj ter sta

v ta namen poskuševala aparat. Ko sta se spuščala se je aparat naenkrat obrnil in sta oba padla z višine ter sta bila takoj mrtva. Njiju imeni Laffont in Paulat sta bili že znani v športnem svetu.

*** Proti poročnim prstanom v žepu.** V New Jerseyju v Ameriki je ustanovilo več tisoč gospa poseben klub, ki ima namen, bojevati se proti onim oženjenim možkim, ki nosijo zunaj hiše poročni prstan v žepu. Geslo teh gospa se glasi: V boj za našo hčerke, ki so v nevarnosti pred oženjenimi možmi, ki se na cesti izdajajo za samce. Klub zahteva, da se mora vsak oženjeni možki, ki ne nosi na cesti poročnega prstana kaznovati z globo 5000 dol. ali pa z dveletnim zaporom. Vprašanje je, če bodo to zahtevo tudi dosegle.

*** Koliko tehtajo različni evropski kralji in cesarji.** „Petit Journal“ prinaša natančne podatke, koliko tehtajo različni evropski kralji oziroma cesarji. Najlažji od vseh vladarjev je ruski car Nikolaj, ki tehta komaj 51 kg. Nemški cesar Viljem II. tehta 78 kg, angleški kralj Jurij 83 kg, dočim je njegov oče Edvard tehta 104 kg. Najtežji izmed sedaj živečih vladarjev je bolgarski kralj Ferdinand, ki tehta 90 kg. Avstrijski cesar je tehta pred 15 leti 76 kg. Rumunska kraljica Sylva ima 78 kg.

*** Železniška nesreča.** V bližini Budimpešte sta včeraj trčila dva vlaka. Tri osebe so bile težko ranjene.

*** Strašna nevihta na otoku Tenerifa.** Na otoku Tenerifa je te dni divjala strašna nevihta, ki je povzročila ogromno škodo. Ena hiša je bila tako strašno poškodovana, da se je neprimerno podrla in zasula 23 oseb, večinoma same otroke.

*** Nezgoda skladatelja Humperdincka v New Yorku.** Znanega opernega skladatelja prof. Humperdincka je te dni zadela v New Yorku nezgoda, ki bo imela zanj lahko dalekosežne posledice. Skladatelj se je ravno v družbi z nekaterimi prijatelji zabaval v hotelu Astor, ko so gosti nenadoma opazili močen dim. Ko so odprli vrata garderobe, je skladatelj zadel plamen. V trenutku je bila njegova suknja v ognju. Humperdinck je zadobil na levi roki in na desni rami težke telesne poškodbe. V newyorški operi so ravno igrali neko njegovo novo opero, radi cesar je tudi prišel tjakaj. Vodil jo je z velikanskotežavo. Zdravniki so izjavili, da so rane jako nevarne in da imajo lahko za slavnega skladatelja dalekosežne posledice.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand zahteva padec Aehrenthala.

Dunaj, 31. decembra. Po najnovejših informacijah je obstapek avstrijskega ministra za zunanje zadeve grofa Aehrenthala, popolnoma nemogoč. **Prestolonaslednik Franc Ferdinand namreč odločno zahteva padec grofa Aehrenthala.** Prestolonaslednik je namreč radi afe Vasić na Aehrenthala silno vznemirljen, ker ga je s tem spravil v popolno blamažo. Zlasti, odkar je Aehrenthal pred par dnevi pred delegacijami na ponovna očitanja prof. dr. Masaryka radi afe Vasić, zopet odločno izjavil, da grof Forgach, avstrijski poslanik v Belgradu ni bil v nikaki zvezi z vojunom Vasićem, vlada med Aehrenthalom in prestolonaslednikom hudo nasprotje. Prestolonaslednik je namreč spoznal, da so bili dokumenti, katere je izročil prof. Friedjungu, falzificirani in to na direkten ukaz grofa Aehrenthala. Prestolonaslednik je bil vsled tega v svojem patriotizmu popolnoma ogoljufan. Pričakoval je, da bo Aehrenthal pred delegacijami priznal svojo krivdo, a ker isti tega ni storil, je s tem prestolonaslednika javno blamiral. Mržnja prestolonaslednika napram Aehrenthalu se je pokazala že pri sedanjih otvoritvi delegacij, ko je Aehrenthal popolnoma ignoriral. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da prevzame z novim letom vse zunanje agende prestolonaslednik sam in zahteva v tem slučaju takoj odstop ministra Aehrenthala. Če se isti ne bo hotel sam umakniti, ga bodo skušali pa moralčno prisiliti k temu, kar se bo zgodilo pri imenovanju novega srbskega poslanika na dunajskem dvoru. Srbska vlada namerava namreč imenovati na to mesto dosedanega srbskega ministra za zunanje zadeve, dr. Milovanova ali pa dr. Spalajkovića, ki je sedaj do deljen srb. posl. v Petrogradu. A gotovo je, da Aehrenthal ne bo hotel dati v to svojega privoljenja. **Toda, kakor se poroča iz najzanesljivejših virov, bo avstrijska vlada v tem slučaju šla preko Aehrenthala in podala svoj agement, da dobi na ta način minister Aehrenthal, ki se ntkakor noče**

umakniti s svojega mesta, moralno nezaupnico. Njegovim naslednikom se imenuje že cela vrsta diplomatov. A najbrže postane njegov naslednik neki ogrski politik, čegar ime se pa sedaj še prikriva. Splošno se računa, da je ta bodoči mož sedanjí ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary. Z odstopom ministra Aehrenthala se izvršijo obenem tudi zelo važne izpremembe v avstrijski diplomaciji. Dosedanji avstrijski poslanik v Belgradu, grof Forgach bi moral postati z novim letom prvi sekcijski šef v avstrijskem zunanjem ministrstvu. Toda vsled afere Vasić bo moral najbrže oditi za poslanika v Monakovo na Bavarsko, kar bo pomenilo zanj popolno degradacijo.

Minister Haerdtl — štajerski cesarski namestnik.

Dunaj, 31. decembra. Z novim letom stopi dosedanji štajerski namestnik grof Clary v pokoj. Za njegovega namestnika je baje določen dosedanji avstrijski minister za notranje zadeve, baron Haerdtl.

Potovanje srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

Belgrad, 31. decembra. Srbski prestolonaslednik Aleksander je že odpotoval v Italijo in se ustavi v mestu Racioni, kjer bo teden dni gost italijanske kraljevske dvojice. Nato odpotuje na italijansko Riviero.

Afera Vasić.

Belgrad, 31. decembra. Prizivno sodišče je potrdilo razsodbo, s katero je bil vohun Vasić obsojen na pet let težke ječe.

Ogri proti prestolonasledniku.

Budimpešta, 31. decembra. Vsi opozicijski listi obširno komentirajo prestolonaslednikovo izjavo napram grofu Khuen-Hedervaryju o ogrski politiki. „Nepszava“ se silno norčuje iz prestolonaslednika, ki je izjavil, da dosedanja ogrska politika sloni le na vojaštvu. Drugi listi napadajo Khuena-Hedervarya radi tega, ker je bil tako diplomatičen, da je to izjavo obelodanil v listih. Splošno pa vsi listi očitajo prestolonasledniku, da je baje s svojim prihodom na Ogrsko napravil velik političen škandal.

Prevrat na Portugalskem.

Pariz, 31. decembra. Vse vesti o pretečem novem prevratu na Portugalskem so skrajno pretirane, oziroma popolnoma izmišljene. Sedanji portugalski minister za zunanje zadeve, Machado je odločno izjavil, da je Portugalska popolnoma mirna in da je ljudstvo zadovoljno s sedanjo vlado. Disciplina v armadi in mornarici je vzorna. Vesti o raznih cestnih izgredih so popolnoma izmišljene. Tudi vsa poročila o neki odkriti zaroti so popolnoma izmišljena. Aretiran je bil dosedaj samo en človek in tudi ta samo radi tega, ker je po deželi razpošiljal neresnične vesti o cestnih izgredih v Lizboni.

Durand pomiloščen.

Pariz, 31. decembra. Vesti, da je predsednik francoske republike, Fallieres pomiloštil tajnika železniskega sindikata, Duranda, ki je bil kakor znano, obsojen na smrt, se potrjujejo. Oficijalno pomiloščenje se izvrši danes popoldne. Kakor se zatrjuje, bo Durand obsojen le na 5letno prisilno delo.

MILAN PLUT

lastnik in glavni urednik „JUTRA“

p. f.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: **Milan Plut.**

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Narodna čitalnica v Kranju naznanja tužnim srcem, da je preminul gospod

Rado Sedej

odbornik Narodne čitalnice v Kranju dne 30. dec. ob 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni.

Pogreb se vrši danes dne 1. januarja 1911 ob pol 4. uri popolne.

Blag mu spomin!

Kranj, dne 31. decembra 1910.

B. KALAŠ slaščičarna pri Maliču
Fran Josipa cesta

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem srečno in veselo

ново leto

ter se v nadalje natopleje priporoča.

Vsim svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želi

srečno in veselo
ново leto

T. MENCINGER

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA.

Cenjenim odjemalcem in naročnikom želi

srečno novo leto

IV. BRESKVAR, ključavničar.

Ljubljana, Sv. Petra nasip 25.

Veselo in srečno

NOVO LETO

želi vsem cenj. odjemalcem najpresrečnejše

z velespoštovanjem

I. KOSTEVC, manufakt. trgovina

Sv. Petra cesta 4.

SREČNO NOVO LETO

želim vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem ter se za nadaljno naklonjenost priporočam

Ivan Ravnihar, urar in trgovec,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 44.

Cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem kliče

veselo in srečno

NOVO LETO

Ljud. Černe, juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Franc in Franjica Cirman v imenu Jagrovih dedičev žele vsem č. odjemalcem prijateljem in znancem

srečno in veselo

NOVO LETO

Ljubljana (Kolizej) Vič.

Veselo in srečno
ново leto

želiva vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem ter se priporočam za nadaljna njihova naročila z odličnim spoštovanjem

Ivan in Ivana Zamljen,
čevljarški mojster Ljubljana a Sodna ul. 3.

Naibolj veselo in srečno

ново leto

želim vsem mojim cenj. odjemalcem ter se priporočam za nadaljna njihova naročila, po znano nizkih cenah.

Iv. Marchotti trg. usnja

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Hotel in restavracija **TRATNIK**
Zlata kaplja, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 27
Želita vsem cenjenim gostom

**srečno in veselo
ново leto.**

Leopold in Alojzija Tratnik.

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejeno zavezo

želi vsem svojim odjemalcem in naročnikom

srečno novo leto!

Tvrdba

Šober & Berjak

Ljubljana, Vodnikov trg

vošči vsem svojim č. odjemalcem, prijateljem in znancem

srečno in veselo novo
leto!

Štefan Nagy

trgovina železa v Ljubljani
Vodnikov trg

želi vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem

srečno in veselo
ново leto!

Srečno, veselo novo leto

želiva vsem častitim gostom kavarni „Apollo“ kakor tudi vsem prijateljem in znancem ter se priporočam nadaljni naklonjenosti.

Spoštovanjem

Jak. in Mar. Vospernik

Kavarna „Apollo“

Židovska steza št. 4.

Vsem cenjenim odjemalcem in gostom želi

:: srečno novo leto ::

M. Ravtar

delikatesna trgovina in pivnica
Ljubljana, Jurčičev trg.

Srečno in veselo novo leto

želim vsem svojim odjemalcem in odjemalkam ter se najtopleje priporočam še za nadaljni obisk moje trgovine.

Z odličnim spoštovanjem

M. ROGELJ,

manufakturna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra c. 57.

Rodbina Košenina

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

srečno in veselo
ново leto

: Srečno in veselo :
ново leto

: želi cenjenemu občinstvu :

Peter Matelič

lastnik koncesijonirane pisarne
za prodajo hiš, zemljišč i. t. d.
Ljubljana, Škofja ul. 10.

**Srečno in
veselo novo leto**
želi svojim cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem
tvrdba A. Stacul
Ljubljana, Šelenburgova ulica

Srečno novo leto!

Prva anončna pisarna

v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8

Leopold Kodelja

brivski mojster

Ljubljana, Rimska c. 19

se najtopleje priporoča vsem cenjenim obiskovalcem ter želi

**:: srečno in veselo
ново leto! ::**

Vsem častitim gostom „pri Roži“ kot vsem znancem in prijateljem želi

srečno in veselo
:: novo leto ::

Ivan Fiala,
restavratr:

**Veselo in srečno
-- novo leto --**

želi vsem gostom iz Ljubljane in izven Ljubljane ter se priporoča še za nadaljni obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Kališek,

gostilničar in posestnik na Fužinah „pri Stajercu“.

**Veselo in srečno
-- novo leto --**

želimo vsem svojim c. članom in odjemalcem ter se zahvaljujemo za dosedaj nam izkazano zaupanje in se priporočamo še za nadaljno njihovo naklonjenost.

Z velespoštovanjem

Združeni čevljarji

v Ljubljani.

Velecenjenim gostom, prijateljem in znancem v mestu in na deželi kliče

veselo novo 1911. leto!

Ivan Bračič
hotelir v „Miriji“.

Tvrdba O. Bernatovič

Ljubljana Mestni trg št. 5. Ljubljana

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu in na deželi

srečno in veselo novo leto

in se priporoča za blagohotno naklonjenost v tekočem letu.

Hotel in restavracija „Lloyd“

v Ljubljani

želi vsem svojim č. gostom, prijateljem in znancem

srečno in veselo novo leto

ter se priporoča za nadaljno naklonjenost spoštovanjem

Karol Počivaunik, hotelir.

**Srečno in veselo
ново leto**

vsem cenjenim gospodom odjemalcem, prijateljem in znancem želi

Jos. Zidar, Ljubljana.

ANTON MAVER

zaloga Mengiškega piva

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

**veselo in srečno
-- novo leto. --**

Ljubljana, Metelkova ulica št. 19.

Cenjenim odjemalcem želi

: srečno in veselo :

novο leto

Lovro Rogelj

Vrhnika

— tvorničar sodavice —

Franjo Golob

želi vsem svojim č. odjemalcem ter ostalemu občinstvu sploh kakor tudi vsem cenjenim prijateljem in znancem

**SREČNO in
VESELO NOVO LETO**

Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenosti ter se priporoča nadalje.

Svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem :

želi

srečno in veselo

ново leto

: : : in se priporoča : : :

Anton Koračin

: : Rimska cesta 16. : :